

*Мельник Марина Борисівна,
магістрант,
Вінницький державний
педагогічний університет
ім. Михайла Коцюбинського*

*Лобачук Інна Миколаївна,
кандидат педагогічних наук,
Вінницький державний
педагогічний університет
ім. Михайла Коцюбинського*

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ЕФЕКТИВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ АКТИВНОСТІ УЧНІВ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Інтернет-адреса публікації на сайті:

<http://www.spilnota.net.ua/ua/article/id-4213/>

Актуальність порушеної проблеми обумовлена: основними завданнями теорії та практики шкільної освіти України у сфері формування комунікативної компетентності; демократизацією і гуманізацією освітньої системи, що передбачає особистісно орієнтоване навчання, серед компонентів якого є розвинуті форми спілкування; приєднанням України до Болонської декларації, яка сприяє соціокультурному діалогові в умовах інтенсивної міжнародної комунікації; пріоритетною спрямованістю предметів гуманітарного циклу на актуалізацію міжособистісних відносин, оволодіння засобами комунікації; суперечностями між завданням сучасної шкільної освіти щодо формування комунікативної компетентності й традиційними пояснювально-ілюстративними технологіями навчання.

Наразі актуальним питанням мовленнєвої освіти є риторизація усього процесу під час навчання англійської мови, а саме: шляхи формування комунікативних умінь і навичок, які стануть у нагоді учневі задля ефективного висловлення своїх думок [1, с. 30]. Одним із засобів риторики є дискусія, тобто, процес обговорення будь-якого питання, метою якого є досягнення істини та глибокого розуміння конкретної ситуації, питання чи теми, що обговорюється. Комунікативна компетенція розглядається як орієнтація у різних ситуаціях спілкування, заснованих на знаннях, навичках, сенсорному та соціальному досвіді людини в галузі

міжособистісної взаємодії, а також як здатність людини адекватно організувати комунікаційну діяльність у її сприйнятливій та продуктивній формі.

У сучасній мовленнєвій освіті в середній загальноосвітній школі відбувається етап реформування, що передбачає урахування суспільних функцій англійської мови та зумовлює цим унесення значущих змін до програм, введення в старших класах елементів риторики. Цей розділ залучений до програми задля посилення практичного спрямування мовного курсу, щоб задовільнити суспільний інтерес до риторики як науки і мистецтва слова, а також нагальну потребу піднесення мовленнєвої культури учнів.

В. Федоренко [2, с. 4] визначає, що потреба «риторизації» курсу англійської мови очевидна, оскільки людина не може обійтися без основ дискусійної майстерності як у сфері професійної діяльності, так і поза нею. Потребами суспільства на перший план висунуто вміння вести конструктивний діалог, організовувати процес спілкування, аналізувати й інтерпретувати необхідну інформацію, уміти користуватися засобами масової інформації та спілкуватися з громадськістю.

Уроки англійської мови опираються на вміння, якими оволоділи учні з розвитку мовлення. Вони будуть ефективними, якщо ґрунтуватимуться на багатстві духовного світу учня, загальному розвитку особистості, знаннях, високій активності в суспільному й особистому житті. Відповідно, важливу роль у формуванні комунікативної компетентності відіграють ціннісно-сміслові орієнтації старшокласника. Під формуванням ціннісно-сміслових орієнтацій маємо на увазі створення педагогічних умов, творчо-розвивальних технологій та інформаційно-пошукових ситуацій.

Отже, пізнавальна діяльність старшокласників характеризується певними новоутвореннями: 1) сприймання досягає високого рівня, оскільки учні залучають попередній досвід, наявні знання, унаслідок чого удосконалюється узагальнення дійсності, самостереження; 2) мовлення ускладнюється за рахунок оволодіння знань рідної та іноземної мов (напр., учні широко використовують складні конструкції), а також відбувається перехід від розгорнутого до скороченого внутрішнього мовлення; 3) мислення характеризується системністю, рефлексивністю; 4) домінує словесно-логічна й довготривала пам'ять; 5) удосконалюється репродуктивна й творча увага [3, с. 140].

Таким чином, період старшого шкільного віку є сприятливим для розвитку вміння спілкуватися, для розвитку діалогічного мовлення та комунікативності школяра. Однак це діє лише щодо міжособистісного спілкування рідною мовою. Стосовно досліджування іноземної мови, справа дещо складніша. Причина цього криється в тому, що специфіка

віку в поєднанні з недостатньою кількістю навчальних годин призводить до появи в групі дітей досить замкнених, які не схильні до спілкування іноземною мовою. А також у старшокласників втрачається інтерес до вивчення іноземної мови, особливо якщо даний предмет виявляється за межами їх майбутніх професійних інтересів.

Література:

1. Бех І. Д. Теоретико-прикладний сенс компетентнісного підходу в педагогіці. Вісник АПН України: педагогіка і психологія. 2009. № 2. С. 26-31.
2. Федоренко В. Розвиток риторичних здібностей старшокласників. Шкільна риторика. Шкільний світ. Київ, 2007. С. 4-8.
3. Грудинін Г. О. Компетентністний підхід: сутність вихідних понять та положень. Наукові записки. Випуск 7. Серія: Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти. Частина 1. /За заг. ред. М. І. Садового та О. В. Єжової. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2015. С. 140-145.

*Мойсеєнко Ірина Павлівна,
кандидат філологічних наук,
доцент, Київський національний
лінгвістичний університет*

*Морякіна Ірина Анатоліївна,
кандидат філологічних наук,
доцент, Київський національний
лінгвістичний університет*

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ОСВІТНІЙ МАРШРУТ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ: ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФІЛОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Інтернет-адреса публікації на сайті:

<http://www.spilnota.net.ua/ua/article/id-4221/>

Одним із наріжних каменів сучасної вищої освіти є «студентоцентризм» – засадничий принцип, згідно з яким студент більше не є об'єктом навчання й виховання, а стає не лише повноправним учасником освітнього процесу, але, й передусім, його суб'єктом (1). Реалізація цього принципу здійснюється через цілу низку різноманітних